

Vlucht naar Oosterbeek

Veluwepost
23/03/07

Dorp kende korte tijd opvanghuis voor vluchtelingen uit oost-Europa aan de Annastraat

Het voormalige pension Rustenburgh/Huize Sylvius Meindersma aan de Annastraat 1 te Oosterbeek waar van 1957 tot 1973 Russische vluchtelingen woonden.

FOTO: MARTIN BRINK/VELUWEPOST

DEEL I

DOOR MARTIN BRINK

OOSTERBEEK – De Russisch Orthodoxe Kerk Arnhem heeft zich sinds december ontfermd over de dertig Russische graven op de Algemene Begraafplaats Noord in Oosterbeek. De graven, waarvan niet op korte termijn nabestaanden/rechthebbenden achterhaald konden worden, dreigden te verdwijnen.

Dankzij bemoeienis van een aantal attente inwoners, zijn ze behoed van ruiming. Medio januari schreven we dat al in deze krant. Binnenkort gaan gemeentelieden aan de gang om

de graven te onderhouden. Hoe komen de graven in dit fraaie eenduidige ensemble in Oosterbeek terecht? Daarover meer in dit verhaal dat we in meerdere delen zullen publiceren.

Bijna verdwenen

Direct nabestaanden van de Russische graven op de algemene begraafplaats aan de Van Limburg Stirumweg zijn met een lampje te zoeken. Het is dan ook niet vreemd dat medewerkers van de gemeente Renkum er een schrijven bij plaatsten dat men op zoek was naar rechthebbenden, anders zouden ze onherroepelijk verdwijnen.

Dankzij oplettendheid van een aantal Oosterbekers met een warm gevoel voor historie, is daar verandering in gekomen

met als resultaat dat de graven door de Russisch Orthodoxe Kerk Arnhem zijn 'omarmd'. In het Gelders Archief in Arnhem – waar het oud-archief van de gemeente Renkum wordt bewaard - is na enig speurwerk nog een aantal zaken terug te vinden.

Vooraf uit de begintijd van het opvanghuis voor vluchtelingen is wat correspondentie en krantenartikelen bewaard gebleven. Na 1961 wordt het stil en gaat het huis op in de eigen gemeenschap die weinig naar buiten treedt.

De speciale afdeling voor Russische graven heeft alles te maken met de start van een pension voor Russische vluchtelingen aan de Annastraat 1 in Oosterbeek.

Dit opvanghuis heeft bestaan

van 1959 tot 1973, met als eigenaar de Stichting Nederlandse Federatie voor Vluchtelingenhulp beheerder van het Sylvius Meindersma Fonds te Den Haag.

Pension Rustenburgh

Maar voor 1959 woonden er ook al vluchtelingen uit oost-Europa in dit huis dat toen nog pension Rustenburgh heette. Het waren tien bewoners uit Rusland en Letland.

De Wit-Russen kwamen uit China die hier werden ondergebracht door de Stichting Nederlandse Federatie voor Vluchtelingenhulp als behorende bij het Sylvius Meindersma Fonds in Den Haag.

Deze mensen zijn eerst na de oktoberrevolutie van 1917 uitgeweken naar China en na de

Tweede Wereldoorlog, toen hun verblijf daar kennelijk ook onmogelijk werd, naar Nederland gevlucht of gehaald. Na de bloedige Hongaarse opstand in oktober 1956 zijn er ook nog vluchtelingen uit Hongarije en Bulgarije in de Annastraat terecht gekomen.

Pand met lange historie

De huidige bewoners van Annastraat 1 is de familie Van Loon. Piet van Loon heeft de historie van het huis uitgezocht en ontdekt dat hij de veertiende eigenaar is sinds de bouw ervan in 1879. Tot 1973 woonden er Russische ouderen. Daarna werd het aangekocht door de familie Van der Straaten die er na een verbouwing een dependance van het familiehotel Dreijeroord van maakte, Dreijerhoeve genaamd. Er zijn dan vijftien gastenkamers, een eetzaal en een conversatiekamer. Slecht twee jaar later doet Van der Straaten het weer van de hand. Dan houdt huisarts Giesberts er zijn praktijk. In 2006 verkoopt hij het huis aan de familie Van Loon. Verschillende malen heeft het huis een bestemming als pension, in ieder geval vanaf 1903 onder de naam Meindershof. Vervolgens onder de naam Frisia en tot 1959 Pension Rustenburgh. De straat is overigens genoemd naar Anna Geertrui Sanders (1861-1926), dochter van Theodorus Sanders die vele bezittingen had in Oosterbeek en dus ook rondom de Annastraat. Omstreeks 1860 werden deze gronden verkaveld, wegen aangelegd en kreeg de Annastraat haar naam.